

Communicatie rapport

PROJECT ZONNEPARK HOOIWEG - DALFSEN

TPSOLAR

Inhoudsopgave

1.	Uitnodiging informatieavond 10-10-2018.....	2
2.	Verslag informatieavond.....	3
3.	Uitnodiging informatieavond 12-06-2019.....	5
4.	PowerPoint informatieavond.....	6
5.	Samenvatting informatieavond.....	12
6.	Uitnodiging inloopbijeenkomst 11-12-2019.....	13
7.	Uitgereikte planbeschrijving	14
8.	Verslag inloopbijeenkomst.....	16
9.	Uitnodiging inloopbijeenkomst 23-01-2020.....	20
10.	Informatiepanelen van de inloopavond	21
11.	Verslag van de inloopbijeenkomst	23

1. Uitnodiging informatieavond 10-10-2018

Aan: Bewoners in de Marshoek

Betreft: Uitnodiging informatiebijeenkomst Zonnepark Hooiweg, Dalfsen

Zoals u wellicht weet, hebben zonnepark-exploitant TPSolar en grondeigenaar dhr. Jan Poppe een plan ontwikkeld om zonne-energie op te wekken in het gebied onder de Vecht aan het einde van de Maatgravenweg in Dalfsen. Wij vinden het belangrijk dat direct omwonenden op de hoogte zijn van dit plan. Daarom nodigen wij u graag uit voor een informatiebijeenkomst op woensdag 10 oktober 2018 aanstaande. Wij hebben hiervoor de volgende tijd en locatie ingepland:

- Tijdstip: *19.00 – 20.30 uur*
- Locatie: Het Parochiehuus
- Adres: Valkenbergweg 24, 8026 RK Zwolle

Tijdens deze bijeenkomst geven wij antwoord op vragen als:

- Waarom dit project?
- Waarom deze locatie?
- Wat is de status van het project en hoe ziet het tijdspad eruit?
- Hoe gaat het zonnepark eruitzien?
- Hoe zit het met landschappelijke inpassing en natuur?
- Wat gaat de omgeving ervan merken?
- Hoe kunnen omwonenden meeprofitieren?

Uiteraard is er ruim de tijd om uw eigen vragen te stellen en wellicht heeft u nog ideeën om de uitvoering te verbeteren.

Omdat wij openheid en draagvlak in de omgeving belangrijk vinden maken wij graag kennis met u. Wij hopen dan ook dat we u (en uw gezin) op 10 oktober mogen verwelkomen!

Graag tot dan,

Erik Wieffer Jan Poppe
TPSolar BV Melkveehouderij Poppe Herfte

2. Verslag informatieavond

Op woensdagavond 10 oktober jl. heeft een informatieavond over het zonnepark Marshoek plaatsgevonden in een zaal van het Parochiehuis. Direct omwonenden en overige bewoners in de Marshoek zijn persoonlijk en/of per brief uitgenodigd. De avond is bezocht door 23 omwonenden en 2 personen van de gemeente Dalfsen. Twee personen waren aanwezig namens TPSolar. Ook was de landschapsdeskundige aanwezig van LabelTIEN- landschapsadvies. Tijdens de informatieavond is een presentatie gehouden over het plan om een zonnepark te bouwen. Merendeel was op de hoogte van de plannen, echter bestond er nog onduidelijkheid over de exacte locatie.

De avond is gepresenteerd door TPSolar en LabelTIEN aan de hand van een PowerPoint presentatie. Gedurende de presentatie en na de presentatie was er ruimte voor aanwezigen om vragen te stellen. De volgende punten zijn besproken:

- Wie zijn wij en wat doen wij
- Visie/Beleid (Rijk, Provincie en Gemeente)
- Status van het plan
- Landschappelijke aspecten
- Hoe gaat het eruit zien
- Participatiemogelijkheden

Allereerst werd er een korte introductie gegeven door TPSolar over het bedrijf en partner Solar-Konzept. Vervolgens werden referenties van projecten en een filmpje over het bouwen van een zonnepark in Uden getoond. Tijdens de introductie werden er nog geen vragen gesteld door de aanwezigen.

Vervolgens zijn de visie en het beleid van het Rijk, provincie Overijssel en de gemeente Dalfsen toegelicht door TPSolar. Dit om aan te tonen hoe belangrijk het opwekken van duurzame energie is voor Nederland. Met name het punt: Alle daken vol en nog steeds 600 hectare nodig werd uitvoerig besproken met de groep. De aanwezigen voelden zich niet goed geïnformeerd over de plannen door de gemeente. Ze wilden graag duidelijkheid over eventuele meerdere zonneparken in de regio. Er werd gevraagd of het bij dit zonnepark blijft, alleen kon daar geen uitspraak over worden gedaan.

Daarna werd de status van het plan door TPSolar besproken. Aangegeven is dat het plangebied in kaart is gebracht door de grondeigenaar, direct omwonenden en de gemeente Dalfsen. Dit zit nog in een ontwerpfase. Hierna gaf LabelTIEN uitleg over de landschappelijke aspecten die gewaarborgd dienen te worden. Tevens werd het behouden van het landschap, het dubbelgebruik door de begrazing van schapen en het versterken van de biodiversiteit besproken.

Door LabelTIEN is de landschappelijke inpassing toegelicht aan de hand van een praatplaatje. Zo werd er besproken welke bomen en struwelen worden aangevuld en behouden. Tevens werden de randen van het zonnepark uitgelicht. Hier werd een aantal vragen over gesteld. De vragen hadden betrekking op het zicht op het zuidelijk deel.

Ook werden vragen gesteld over de reeën in het gebied. De aanwezigen gaven aan dat meerdere reeën in het gebied leven en voortplanten in een naastgelegen bosje. Echter heeft het zonnepark geen negatieve invloed op de looproutes en verblijfplaatsen van deze reeën. Rondom het park zullen enkele meters vrij worden gehouden, net als bij het bosje.

Als afsluiting is gesproken over participatiemogelijkheden voor omwonenden. Een film van TPSolar liet diverse belanghebbenden zien bij een zonnepark. Daarna zijn de mogelijkheden door TPSolar besproken om mee te participeren van het zonnepark. Dit zou mogelijk zijn door een omgevingsfonds, obligatielening of het afnemen van lokale stroom. Ook tijdens de bouw geeft TPSolar aan het liefst met lokale partijen samen te werken en zal er werk gecreëerd worden voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

Na afloop van de presentatie zijn vragen persoonlijk beantwoord door de grondeigenaar, TPSolar en LabelTIEN. De aanwezigen vonden het een duidelijk verhaal, maar hadden nog vragen over het uitzicht op het zuidelijk deel van het zonnepark. Met name vonden ze het zonnepark te open en te zichtbaar in het landschap. Ook was het nog niet helemaal duidelijk hoe het zat met het hekwerk rondom het park. Volgens de aanwezigen zijn hun vragen voldoende beantwoord en wilden ze graag een nieuw aangepaste tekening ontvangen. TPSolar heeft de opmerkingen genoteerd en heeft die verwerkt in de inrichting van het plan.

3. Uitnodiging informatieavond 12-06-2019

Aan: Omwonenden Zonnepark
Datum: Dalfsen, 21 mei 2019
Betreft: Uitnodiging tweede informatieavond zonnepark

Geachte heer, mevrouw,

Zoals u wellicht weet, hebben initiatiefnemer TPSolar en de familie Poppe een plan ontwikkeld om zonne-energie op te wekken in het gebied onder de Vecht. Op woensdag 10 oktober 2018 hebben wij een eerste informatiebijeenkomst georganiseerd. Bij deze nodigen wij u uit om aanwezig te zijn op de tweede informatieavond over het voorgenomen zonnepark in de Marshoek, aangezien uw grond bezit langs het plangebied. Deze informatieavond zal plaatsvinden op:

Dag: Woensdag 12 juni
Tijdstip: 19.00 – 20.30 uur
Locatie: Het Parochiehuis
Adres: Valkenbergweg 24, 8026 RK Zwolle

Tijdens deze bijeenkomst geven wij antwoord op vragen als:

- Wat is de status van het project?
- Hoe ziet het tijdsplan eruit?
- Hoe gaat het zonnepark eruitzien?
- Hoe zit het met de landschappelijke inpassing en natuur?
- Wat gaat de omgeving ervan merken?
- Hoe gaan omwonenden meeprofiteren?

Wij vinden het belangrijk dat direct omwonenden goed op de hoogte zijn van het plan. Uiteraard is er ruim de tijd om uw eigen vragen te stellen en wellicht heeft u nog goede ideeën om de uitvoering te verbeteren.

Wij hopen dan ook dat we u op 12 juni mogen verwelkomen!

Graag tot dan,

Team TPSolar BV   Familie Poppe
Melkveehouderij Poppe Herfte

4. PowerPoint informatieavond

2de informatieavond

Zonnepark in de Marshoek

Het Parochiehuis
12 juni 2019

Welkom

Agenda

- ❖ Introductie
- ❖ Wat is de status van het project?
- ❖ Hoe ziet het tijdspad eruit?
- ❖ Hoe gaat het zonnepark eruitzien?
- ❖ Hoe zit het met de landschappelijke inpassing en natuur?
- ❖ Wat gaat de omgeving ervan merken?
- ❖ Hoe gaan omwonenden meeprofiteren?

2

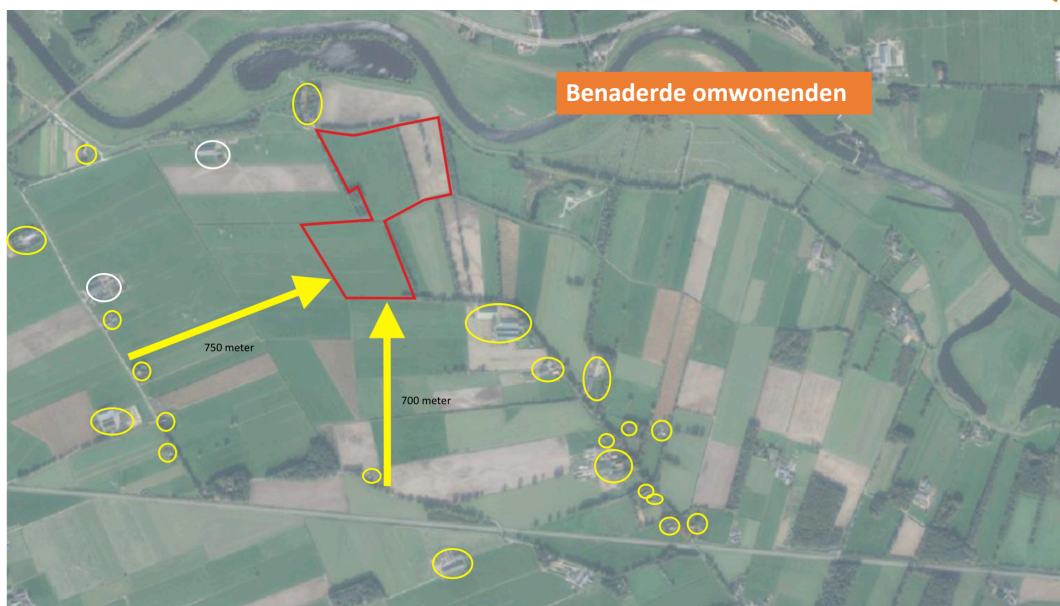

Introductie

- ❖ Doelstellingen gemeente Dalfsen
- ❖ Locatiekeuze
- ❖ Communicatie
- ❖ Wijzigingen plan

3

Wat is de status van het project?

- ❖ Omgevingsvergunning aangevraagd – 7 mei 2019
- ❖ Raadscommissie vergadering – 11 juni 2019

5

Hoe ziet het tijdspad eruit?

- ❖ Raadsvergadering – 17 juni 2019
- ❖ Verklaring van geen bedenkingen
- ❖ Verkrijging omgevingsvergunning
- ❖ Aanvraag SDE+ subsidie – Oktober 2019

6

Hoe gaat het zonnepark eruitzien?

Hoe gaat het zonnepark eruitzien?

Zicht op het zonnepark vanaf de inrit bij de Maatgravenweg

8

Hoe gaat het zonnepark eruitzien?

Zicht op het zonnepark vanaf de Hooiweg

9

Hoe gaat het zonnepark eruitzien?

Zicht op het zonnepark vanaf de Marshoekersteeg

10

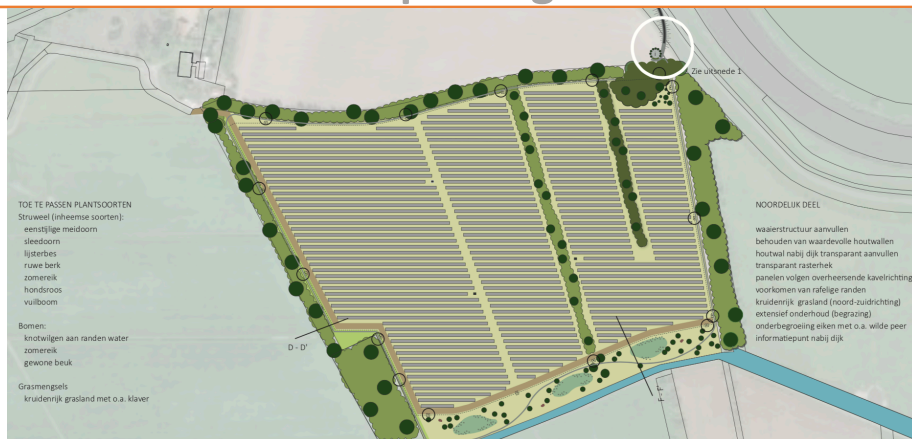
Hoe gaat het zonnepark eruitzien?

Zicht op het zonnepark vanaf de Herfterweg

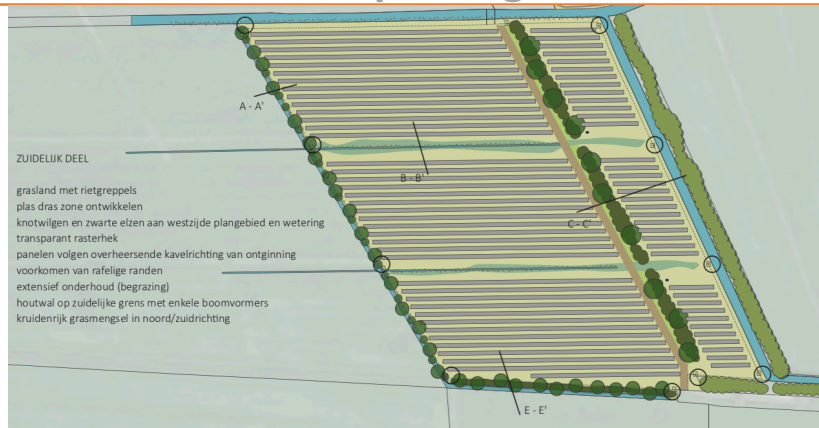
11

Hoe zit het met landschappelijke inpassing en natuur?

12

Hoe zit het met landschappelijke inpassing en natuur?

13

Wat gaat de omgeving ervan merken?

- ❖ Zicht op de panelen wordt zoveel mogelijk beperkt door aanbrengen groen
- ❖ Panelen schitteren niet en weerkaatsen naar de hemel
- ❖ Geen geluid, beweging, dampen, verontreiniging, straling, etc.
- ❖ Bouwperiode ca. 3 maanden, weinig verkeer

14

Hoe gaan omwonenden meeprofiteren?

- ❖ Een voordeel op de energierekening;
- ❖ Zonnepanelen tegen inkooprijks-kostprijs;
- ❖ Tegemoetkoming aan een lokaal buurtinitiatief;
- ❖ Financieel meeparticiperen via www.zonnepanelendelen.nl;
- ❖ Door de samenwerking met Powerpeers of Vandebroon gestimuleerd op het eigen dak panelen te leggen;
- ❖ Tijdens de bouw en het beheer/onderhoud van het zonnepark zal worden ingezet op gebruikmaking van lokale partijen.

15

Vragen?

Bedankt voor uw aandacht!

Als u later nog vragen heeft:

info@tpsolar.nl

Of zie de website:

www.tpsolar.nl

5. Samenvatting informatieavond

Bedankt voor uw komst en inbreng op de tweede informatieavond 12 juni 2019 over het zonnepark in de Marshoek. Ook voor diegenen die niet aanwezig waren, sturen wij deze samenvatting.

Allereerst vindt u hieronder de antwoorden op de vragen:

- *Introductie*
Diverse onderwerpen besproken zoals de doelstellingen van de gemeente Dalftsen, de locatiekeuze, de communicatie en de wijzigingen in het plan.
- *Wat is de status van het project?*
De omgevingsvergunning voor dit initiatief is op 7 mei 2019 aangevraagd. De raadscommissie vond op plaats op 11 juni waarin dit zonnepark uitvoerig is besproken.
- *Hoe ziet het tijdspad eruit?*
De raadsvergadering vindt op 17 juni 2019 plaats in het gemeentehuis te Dalftsen. Op deze vergadering besluiten de raadsleden of het plan wel of niet een verklaring van geen bedenkingen ontvangt. Een verklaring van geen bedenkingen is nodig voor de verkrijging van een omgevingsvergunning. Deze vergunning is nodig om een SDE+ subsidie aan te kunnen vragen.
- *Hoe gaat het zonnepark eruitzien?*
Het ontwerp is toegevoegd als bijlage. Daarnaast zijn er impressies getoond van de zichten vanaf de Maatgravenweg, Hooiweg, Marshoekersteeg en Herfterweg op het zonnepark.
- *Hoe zit het met de landschappelijke inpassing en natuur?*
Dit staat in het ontwerp omschreven die is toegevoegd als bijlage.
- *Wat gaat de omgeving ervan merken?*
Zicht op de panelen wordt zoveel mogelijk beperkt door aanbrengen groen. Panelen schitteren niet. Daarnaast is er geen geluid, beweging, dampen, verontreiniging en straling. De bouwperiode duurt tussen drie en vijf maanden inclusief de aan- en afvoer van materialen.
- *Hoe gaan omwonenden mee profiteren?*
De zes participatiemogelijkheden zijn uitgelegd en de informatie over de mogelijkheden zijn na afloop uitgedeeld.

Na afloop van de presentatie hadden een aantal aanwezigen voornamelijk vragen over de in hun ogen slechte communicatie en participatie. De communicatie met de buurtbewoners had zeker beter gekund in de laatste maanden en daar hebben wij van geleerd. Daarom begrijpen wij de weerstand die is ontstaan doordat een aantal bewoners zich niet gehoord voelen. Er is samen met de grondeigenaar gekeken naar de omgeving en hierop zijn de adressen uitgenodigd of persoonlijk benaderd. De randen van het zuidelijk deel aan de west- en zuidkant worden sterk aangevuld om het zicht op de panelen te verminderen.

De timing van de tweede informatieavond was ongelukkig. Mede hierdoor zijn er afgelopen week nog individuele huisbezoeken geweest om de omwonenden meer duidelijkheid te geven van ons plan. Het struinpad zal niet naar de Marshoekersteeg lopen, want dit vinden de inwoners van de Marshoekersteeg niet gewenst. Wij zijn momenteel met externe partijen in gesprek over de instandhouding van de bosschages aan de oostzijde.

Aankomende maandag 17 juni vindt de raadsvergadering plaats en wordt er een beslissing genomen over dit zonnepark-initiatief. Na dit besluit stopt de communicatie met de omwonenden vanzelfsprekend niet.

Diegenen die niet aanwezig waren en de PowerPoint presentatie en de informatie over de participatiemogelijkheden willen ontvangen, vragen wij ons een bericht te sturen op info@tpsolar.nl.

6. Uitnodiging inloopbijeenkomst 11-12-2019

Aan: Omwonenden Zonnepark
Datum: 26-11-2019
Betreft: Uitnodiging inloopavond zonnepark in de Marshoek

Geachte heer, mevrouw,

Wij hebben naar aanleiding van reacties van omwonenden en een motie van de gemeenteraad van Dalfsen ons plan voor een zonnepark aangepast. In goed overleg met de gemeente Dalfsen is besloten het project verder te ontwikkelen. Graag willen wij u daarom uitnodigen voor een inloopavond om het aangepaste plan te laten zien en u de kans te geven inhoudelijk te reageren.

- ◇ **Wanneer:** Woensdag 11 december 2019
- ◇ **Hoe laat:** Inloop tussen 19.00 uur - 21.00 uur
- ◇ **Waar:** Café-Restaurant-Zalen Kappers
- ◇ **Adres:** Kerkstraat 7, 7722 LR Hoonhorst

Opzet van de avond

Tijdens de vorige informatieavond is ons gevraagd om de volgende keer mensen uit een groter gebied rondom het voorgenomen zonnepark uit te nodigen, waaraan wij graag gehoor geven. Voor deze avond zijn er circa 70 huisadressen uit de Marshoek en omgeving uitgenodigd. Om de genodigden de mogelijkheid te bieden om hun mening te geven, is gekozen voor een andere opzet.

Bij binnenkomst krijgt u een planbeschrijving, een ideeën/wensenformulier en kunt u zich registreren (met woonadres en/of e-mailadres). In de zaal worden drie thematafels en -borden ingericht: één over de technische inrichting, één over de landschappelijke inrichting en één over participatie. Bij elke tafel staat een medewerker van TPSolar en er zijn personen van de gemeente aanwezig waaraan u uw vragen kunt stellen. Heeft u wensen of ideeën over het aangepaste plan? Dan kunt u deze op uw wensenformulier schrijven en inleveren bij één van onze medewerkers. Uiteraard zorgen wij voor koffie, thee en een drankje.

Deze uitnodiging is persoonlijk, en alléén bedoeld voor bewoners en bedrijven die dichtbij wonen/gevestigd zijn. Op een later moment zullen wij nog een informatiebijeenkomst organiseren, waarin wij de eventuele aanpassingen zullen laten zien.

Hopelijk mogen wij u op 11 december verwelkomen!

Met vriendelijke groet,

Team TPSolar

P.S. Als u verhinderd bent maar wel een schriftelijk verslag wilt ontvangen van deze avond, stuurt u dan alstublieft een mailtje naar info@tpsolar.nl

7. Uitgereikte planbeschrijving

Deze planbeschrijving is uitgereikt op de inloopavond op 11 december 2019.

Ligging plangebied

Het projectgebied ligt in het buurtschap Marshoek, ten zuiden van de Vecht tussen Zwolle en Dalfsen. De weg die naar het noordelijk deel van het plangebied loopt is de Maatgravenweg. De weg die naar het zuidelijk deel loopt is de Marshoekersteeg. Rondom het plangebied bevinden zich landbouwkavels. Ten oosten ligt de Vechterweerd en ten noorden ligt een zijmonding van de Vecht.

De planlocatie heeft een bruto-oppervlakte van bijna 13 hectare. Het deel dat met panelen wordt ingericht beslaat hiervan bijna 7 ha en zal een vermogen krijgen van circa 13,7 MWp. Ter indicatie, dit staat gelijk aan het gemiddelde verbruik van ongeveer 4.000 huishoudens.

Inrichting van het zonnepark

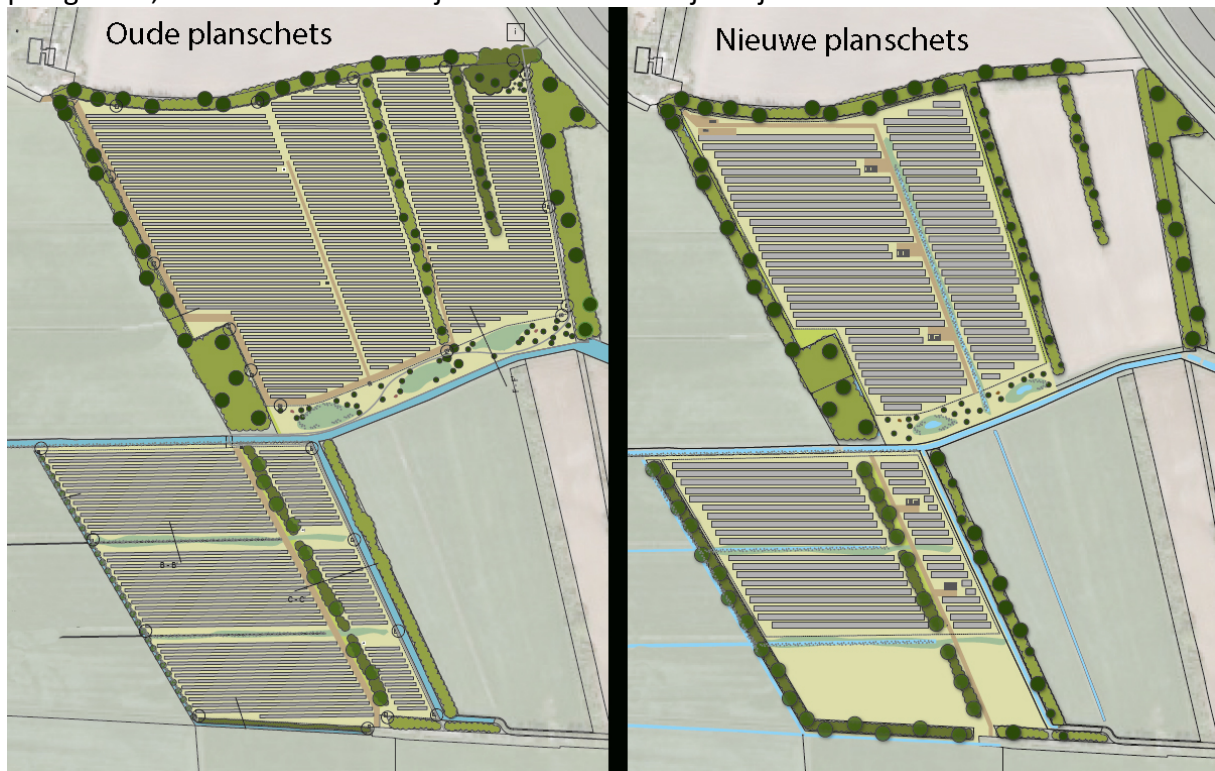
Een zonnepark is een technische installatie die een behoorlijke oppervlakte inneemt. Om de negatieve effecten hiervan zoveel mogelijk te beperken, moet het park passen in het landschap er omheen. Daarbij is rekening gehouden met het beleid en advies van de gemeente/provincie en de wensen van de omwonenden.

Het zonnepark wordt in twee delen splitst door een brede sloot die loopt van oost naar west. Langs de noordkant van die sloot wordt een ruig gebied met twee grote poelen en broedhopen voor ringslangen aangelegd. Bestaande bomen en bosjes blijven staan en worden op vele plekken extra aangevuld met nieuwe beplanting. Rondom het park komt een ree-vriendelijk hekwerk, waarin op advies van de Stichting Das & Vecht doorgangen voor kleine zoogdieren worden aangebracht. Het hekwerk ligt achter het bestaande en nieuw aan te planten groen en zal niet vanaf de openbare weg te zien zijn.

Voor dit zonnepark is gekozen voor een zuid-opstelling. De panelen komen op 80 cm van de grond en hebben een maximale hoogte van 240 cm. De panelen worden in rijen gemonteerd op een frame, dat op stalen H-profielen staat. Deze profielen worden de grond in getrild/gedrukt. Tussen de rijen panelen is ongeveer 3 meter vrije ruimte. Het is de bedoeling deze ruimte zo in te richten, dat door middel van schapenbeweiding, bloemenbeplanting en bijenheuvels/hotels zoveel mogelijk wordt bijgedragen aan de natuur en biodiversiteit.

Wijzigingen in het plan

Het nieuwe plangebied bevindt zich geheel binnen de contouren van het eerdere plangebied, maar aan de noordzijde en aan de zuidzijde zijn delen vervallen.

Een aantal wijzigingen zijn doorgevoerd naar aanleiding van de wensen van omwonenden tijdens de vorige informatieavond in juni 2019. Ook zijn de wensen van de Raad van de gemeente Dalfsen meegenomen in de nieuwe schets. Het betreft de volgende punten:

- ◇ Het nieuwe plangebied is circa 28% kleiner geworden (van 18 naar 13 hectare). Daardoor zal er ook minder energie worden opgewekt;
- ◇ De noordoostgrens van het plangebied ligt nu ruim 100 meter verder van de dijk vandaan;
- ◇ De zuidgrens van het plangebied ligt nu ruim 100 meter verder van de Marshoekersteeg vandaan;
- ◇ Nu is er geheel geen zicht meer op het plangebied vanaf de dijk (mogelijk wel enig zicht in de winter). Daardoor is ook het informatiepunt komen te vervallen;
- ◇ Het zuidelijk deel wordt afgeschermd door een houtwal (10 meter breed) i.p.v. knotwilgen en struweel;
- ◇ Het wandel/struinp pad is uit het plan gehaald;
- ◇ Zicht vanaf de zuidzijde en de zuidwestzijde wordt jaarrond afgeschermd met onder meer groenblijvend struweel (hier stonden oorspronkelijk slechts wilgen);
- ◇ Het hekwerk rond het zonnepark wordt nu een standaard groen hekwerk;
- ◇ De poelzone en het ringslanghabitat zijn wel gehandhaafd. Alleen wordt deze in oppervlakte kleiner, omdat een deel van het plangebied is vervallen.

8. Verslag inloopbijeenkomst

Hartelijk dank voor uw komst en inbreng op de inloopbijeenkomst van 11 december jl. over het zonnepark in de Marshoek. Ook diegenen die niet aanwezig waren, sturen wij dit verslag toe per mail of per post.

Het doel van deze inloopbijeenkomst was om alle aanwezigen niet alleen te informeren, maar ook om met hen in gesprek te gaan. Daarnaast wilden wij u graag de aanpassingen laten zien op het plan die wij naar aanleiding van de vorige informatiebijeenkomst hebben doorgevoerd. Voor deze avond zijn er circa 70 huisadressen uit de Marshoek en omgeving uitgenodigd. Er waren circa 40 omwonenden en ook de gemeente was vertegenwoordigd.

Bij binnenkomst werd aan de aanwezigen gevraagd of zij zich wilden aanmelden zodat wij een overzicht hebben van de genodigden die aanwezig waren. Nadat de aanwezigen zich hadden aangemeld ontvingen zij een planbeschrijving en een formulier waarop eenieder zijn wensen, vragen en/of opmerkingen kon noteren. Nadrukkelijk is aangegeven om dit formulier in te vullen en in te leveren bij een medewerker van TPSolar zodat wij met deze input aan de slag kunnen. Wij hebben 10 ingevulde formulieren retour ontvangen. De inhoud van deze ingevulde formulieren hebben wij gerangschikt volgens de indeling van de drie thematafels. Deze informatie hebben wij samen met de belangrijkste uitkomsten van alle individuele gesprekken verwerkt in onderstaand verslag.

In de zaal waren drie thematafels en -borden opgezet, over de landschappelijke inrichting, over participatie en over de technische inrichting. Bij elke tafel heeft een medewerker van TPSolar het thema toegelicht en vragen beantwoord/genoteerd. Hierbij willen wij nogmaals benadrukken dat het plan dat op die avond werd getoond nog niet definitief is.

Landschappelijke inrichting

Aan de thematafel inzake de landschappelijke inrichting kwamen verschillende onderwerpen aan bod (sommige meerdere keren). Eerst is veelal een algemene toelichting gegeven over hoe wij momenteel de landschappelijke inrichting van het park voor ogen hebben. Tevens waren de ecooloog en de landschapsarchitect aanwezig die ons plan hebben helpen inrichten. Hun deskundigheid rondom de bestaande flora en fauna en hun kennis van het landschap zijn verwerkt in het huidige plan. Zij waren beiden aanwezig tijdens de inloopavond om vragen te beantwoorden.

- *Wat is het zicht vanaf de fietsroute op de dijk?* Hierbij werd tevens aangegeven dat de afbeeldingen die TPSolar had meegenomen, zogeheten “vogelvluchtplaatjes” het lastig maken om precies in te schatten hoe het zicht op het park er uit zal gaan zien. Er werd hierom onder andere verzocht om te zorgen voor realistische aanzichten vanaf ooghoogte. TPSolar zal dit verder oppakken en hiervoor zorgen.
- *Zorgen voor voldoende groenblijvers.* De landschappelijke inpassing en de toe te passen groensoorten worden definitief gemaakt in samenspraak met de provincie, de gemeente en onze landschapsarchitect. Vanzelfsprekend is het uitgangspunt dat er ook in de herfst/winterperiode voldoende groen moet zijn om het zicht op de installatie weg te nemen.
- *Jammer dat het wandelpad nu weg is, want ook duurzaamheid mag best een gezicht hebben.* Aan de hand van de opmerkingen van de vorige informatieavond is het oorspronkelijke plan aangepast. Het wandelpad was toen door meerdere omwonenden benoemd als niet gewenst, en is dus komen te vervallen. Dat dat geen unanieme mening van de omwonenden was, is duidelijk, toch waren ook nu meerdere mensen juist blij met deze wijziging.
- *Groene omzoming zuid/west is een grote verbetering.* Wij zijn blij dat deze aanpassing gewaardeerd wordt door de bezoekers van de inloopavond.
- *Het zonnepark past niet in het huidige landschap.* Grootschalige duurzame energie heeft inderdaad een effect op het landschap, maar in de visie van de beleidsmakers past het toch

wel op deze locatie. Zowel de Ervenconsulent als de provincie hebben ons richtlijnen en advies gegeven bij de inpassing en zijn akkoord met dit plan. Dit zonnepark zal binnen het huidige en aan te planten groen niet of nauwelijks zichtbaar zijn. Ook zullen de bestaande groenstructuren worden versterkt waardoor het karakter van het landschap verbetert, ook al wordt de weidsheid wat beperkt.

- *Wel fijn dat het plan kleiner is geworden.* Meerdere mensen hebben aangegeven dat zij het waarderen dat het plan kleiner van omvang is geworden. Dit was een belangrijk punt uit de eerdere informatieavond en uit de terugkoppeling van de gemeenteraad.
- *Waarom kan het nu ineens wel kleiner terwijl dit eerder niet kon?* Wij zoeken een optimale grootte van het zonnepark in relatie tot de kosten van de netaansluiting, de te verwachte toekomstige SDE+ en de bouwkosten. Dit is opnieuw tot in detail doorberekend en hieruit is het aangepaste kleinere plan voortgekomen. De ontwikkelingen van het afgelopen halfjaar wijzen er tevens op dat er met de komende generaties panelen flink meer elektriciteit kan worden opgewekt, waardoor het kleinere plan toch rendabel kan blijven.
- *Is er vanaf de dijk nog steeds zicht op?* Een zonnepark wordt zo zorgvuldig mogelijk ingepast maar kan nooit jaarrond geheel aan het zicht worden onttrokken, zeker niet vanaf hoger gelegen locaties. Wel is het zo dat er gezien de grotere afstand en de drie tussenliggende singels het nauwelijks zichtbaar zal zijn.

Participatie

Bij de participatietafel zijn de volgende vijf participatiemogelijkheden toegelicht en besproken:

1. Gratis stroom
TPSolar wil de direct omwonenden een extra voordeel aanbieden. Daarom is besloten om de huishoudens binnen een straal van 1 kilometer één jaar gratis stroom te geven tot een maximum van 3.500 kWh per gezin. De straal is berekend vanuit de hoeken van het zonnepark.
2. Financieel participeren
U kunt straks één of meer ZonneDelen t.w.v. 25 euro kopen. Met een ZonneDeel profiteert u direct van de op het zonnepark opgewekte duurzame energie. Voorbeeld: net zoals bij een zonnepaneel op uw eigen dak beweegt het rendement van uw ZonneDeel mee met de stroomprijs en de hoeveelheid opgewekte zonne-energie. Het rendement is gemiddeld 4% en daarnaast ontvangt u gedurende 15 jaar ook uw ingelegde geld weer terug. De bewoners in de Marshoek en Herfte krijgen voorrang om financieel te participeren in het zonnepark. Vervolgens mogen overige inwoners in Dalfsen/Zwolle financieel participeren.
3. Lokale bijdrage/omgevingsfonds
De bijdrage aan de lokale buurtvereniging is uit het plan gehaald. Het idee is om de bewoners in de Marshoek en Herfte met een groen/duurzaam initiatief te laten komen. Hiervoor stelt TPSolar een eenmalig bedrag van 10.000 euro beschikbaar.
4. Lokaal stroom afnemen
TPSolar sluit een contract af met een energiemaatschappij voor de afname van de stroom. Deze energiemaatschappij biedt een platform aan waar lokale opwekkers en lokale afnemers van groene stroom aan elkaar gekoppeld worden. Dankzij de samenwerking met zo'n energiemaatschappij is er voor inwoners van de Marshoek en Herfte een extra reden om ervoor te kiezen om zelf ook zonnepanelen op hun dak te leggen. Mensen die zelf zonnepanelen hebben kunnen namelijk de stroom die ze zelf niet gebruiken leveren aan mensen uit de eigen buurt, tegen een extra vergoeding bovenop de stroomprijs.
5. Inzet van lokale bedrijven
Lokale bedrijven die zouden kunnen bijdragen aan de bouw, beheer/en of onderhoud van het zonnepark is gevraagd om zich te melden. Ook zullen waar mogelijk mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt worden ingezet.

De volgende vragen zijn meerdere keren gesteld:

- *Gaan jullie iets doen met een collectieve inkoop van zonnepanelen?* Na de vorige bijeenkomst leek daar weinig animo voor te zijn, maar nu hebben meerdere mensen toch deze vraag gesteld. Daarom gaan we hiervoor toch de mogelijkheid bieden. Indien u hierin geïnteresseerd bent, kunt u ons dat nu al laten weten door een e-mail te sturen naar info@tpsolar.nl.
- *In het oorspronkelijke plan zaten wij binnen de straal van 1 km, nu vallen we net erbuiten. Wat nu?* Een aantal vragen zijn gesteld over de grens van de cirkel, waarop besloten is dat huishoudens die direct grenzen aan de cirkel toch in aanmerking komen voor één jaar gratis stroom.
- *Over de financiële participatie, kunnen bewoners buiten de Marshoek en Herfte ook financieel meedoen?* Ja, er wordt een behoorlijk bedrag vrijgegeven voor participatie. Onze ervaring hiermee leert dat er na deelname van buurtbewoners nog genoeg participatieruimte over blijft voor de rest van de gemeente, maar belangrijk is dat de lokale omgeving voorrang krijgt.
- *Hoe regelen jullie de 50% lokale participatie?* Deze regel uit het Klimaatakkoord is een streven en geen harde eis. Lokale partijen kunnen tot maximaal 50% van het eigen vermogen van het project participeren.

Een aantal aanwezigen wilden graag meer informatie over de participatiemogelijkheden ontvangen en wij sturen hen dat op korte termijn toe. Heeft u ook interesse in deze informatie? Stuur u dan een e-mail naar info@tpsolar.nl.

Technische inrichting

Aan de technische tafel is een algemene toelichting gegeven op de bouw van het park. Zaken als de hoogte van de panelen, afstand tussen de rijen en de funderingstechniek kwamen aan de orde. De aanvoerroutes van materiaal tijdens de bouw zijn nader toegelicht, waarbij opgemerkt dient te worden dat het gaat om 1 - 3 vrachtwagens per dag gedurende 3 maanden. De volgende vragen werden gesteld (sommige door meerdere mensen):

- *Kan de noordelijke ingang zodanig gemaakt worden dat er geen zichtlijn op het park ontstaat vanuit de naastgelegen woningen?* Dit zal worden meegenomen in het plan.
- *In hoeverre ontstaat er schittering van de panelen?* Hierbij is aangegeven dat zonnepanelen zijn gemaakt van speciaal, niet reflecterend glas. Het licht moet namelijk zo veel mogelijk in de zonnecellen terecht komen om energie op te wekken. Een belangrijke referentie is hier onze testen bij het eerste zonnepark van TPSolar in Uden (naast de militaire vliegbasis Volkel). Het Ministerie van Defensie heeft hierbij door middel van testvluchten bij zonnig weer en bij droge en natte panelen geconstateerd dat er geen hinderlijke schittering optreedt. Wat er aan zonlicht reflecteert, wordt bovendien zowel in de zomer als in de winter in de richting van de hemel weerkaatst, dus omwonenden zullen hier nooit last van hebben.
- *Waarom gooien we niet eerst de daken vol met panelen.* Zowel de daken als projecten op land zullen nodig zijn om de gemeente Dalfsen te voorzien van duurzame energie en om doelstellingen te behalen. Als alle daken gebruikt zouden kunnen worden, kan nog maar een klein deel van de benodigde energie worden opgewekt. Dit betekent dat zowel een forse stijging van zonne-energie op daken én gronden, maar ook van wind, biomassa en geothermie nodig is om de doelstellingen te kunnen halen.
- *Wat is de invloed van het te plaatsen hekwerk op de gang van diverse fauna?* Er zal ree-vriendelijk hekwerk geplaatst worden wat betekent dat ze er niet met het gewei in vast kunnen blijven zitten. Het park wordt afgeschermd voor de veiligheid van zowel de dieren als de installatie en voor de verzekering. Klein wild zal het park en het hekwerk kunnen passeren door tientallen faunapassages.
- *Kan het zuidwestelijke blok niet verplaatst worden naar het noordoostelijke deel van het park?* Dit was een veelgestelde vraag. Daarom zal dit ook onderzocht worden, maar het zal vooral afhangen van hoeveel draagvlak hiervoor is.

Vervolg

Zoals eerder in de uitnodiging vermeld, zullen wij nog een vervolgbijeenkomst organiseren. Het precieze tijdstip wordt u medegedeeld. Mocht u verdere vragen over dit verslag of over de afgelopen inloopbijeenkomst hebben, dan horen wij dat natuurlijk graag. U kunt ons mailen naar info@tpsolar.nl.

9. Uitnodiging inloopbijeenkomst 23-01-2020

Aan : De bewoners in de Marshoek en Herfte
Datum : 13-01-2020
Betreft : Uitnodiging inloopbijeenkomst

Geachte heer/mevrouw,

Wij hebben op de derde informatiebijeenkomst van woensdag 11 december 2019 ons aangepaste plan voor het Zonnepark in de Marshoek gepresenteerd en u de week erna een verslag van de avond toegestuurd. Tijdens de bijeenkomst zijn er enkele vragen gesteld en suggesties gedaan, die u in het verslag na heeft kunnen lezen. Op dit verslag hebben wij verder geen reacties ontvangen.

Het gepresenteerde plan is vanwege de bijeenkomst vrijwel ongewijzigd gebleven en dit plan wordt nu voor ons het definitieve plan om in te dienen bij de gemeente Dalfsen. De meeste opmerkingen tijdens de bijeenkomst hadden betrekking op het onderdeel 'Participatie', en dat deel hebben wij daarom nog een keer aangepast.

Voor degenen die benieuwd zijn naar de aangepaste participatiemogelijkheden en/of die ons definitieve plan willen zien, organiseren wij een laatste inloopsessie.

- ◇ Wanneer : Donderdag 23 januari 2020
- ◇ Hoe laat : Inloop tussen 19.00 uur en 20.30 uur
- ◇ Waar : Het Parochiehuis
- ◇ Adres : Valkenbergweg 24, 8026 RK Zwolle

Opzet van de avond

U kunt tussen de genoemde tijdstippen op elk gewenst moment binnenlopen. In de zaal worden twee borden ingericht: één over de landschappelijke – en technische inrichting en één over participatie. Eventuele vragen kunt u altijd stellen aan één van onze medewerkers die aanwezig zijn.

Wellicht tot ziens op 23 januari!

Met vriendelijke groet,

Team TPSolar

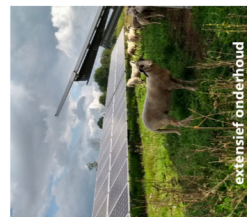
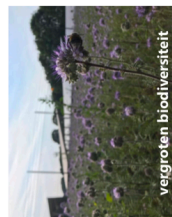
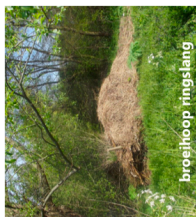
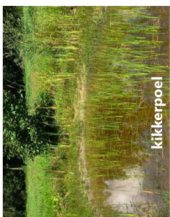
PS: als u verhinderd bent maar wel informatie over het definitieve plan wilt ontvangen, stuurt u dan een mail naar info@tpsolar.nl.

10. Informatiepanelen van de inloopavond

- NOORDELIJK DEEL**
- Waierstructuur aanvullen
  - Behouden en versterken van waardevolle houtwallen
  - Houtwal nabij dijk op diverse locaties aanvullen
  - Kruidrijk grasland
  - Extensief onderhoud
  - Onderbegroeiing elken met o.a. wilde peer
  - Creëren biotoop ringstang
- ZUIDELIJK DEEL**
- Behoud rietgreppels
  - Plasdras zone ontwikkelen
  - Wilgen, zwarte elzen en heestervormers aan west- en zuidzijde plangebied
  - Extensief onderhoud
  - Herstel historische lijn met een houtwal

landschappelijke inpassing

01 GRATIS STROOM

- 1 jaar stroom
- τ/m 3.500 kWh
- 30 woningen binnen een straal van 1 km van (de hoeken van het) zonnepark

02 VERGOEDING VOOR ZONNEPANELEN OP HET DAK

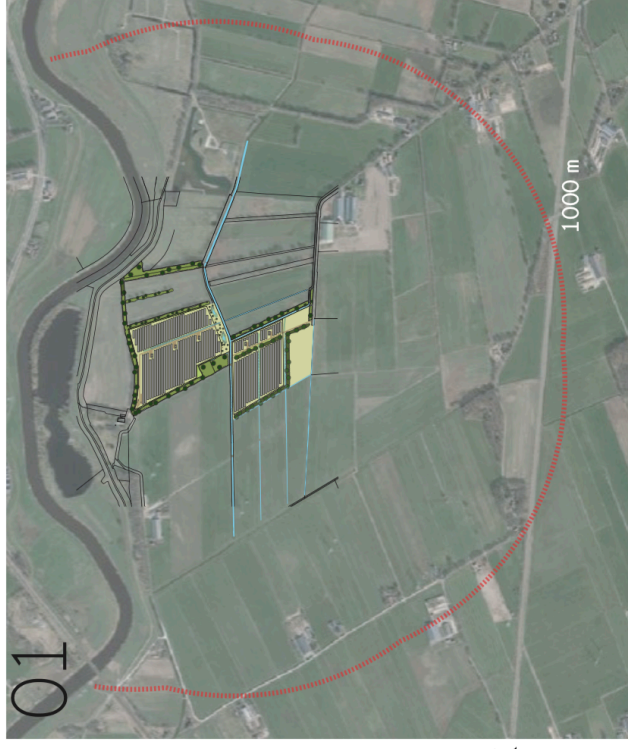
- €100 per paneel
- τ/m €1500,- per huishouden
- installatie door lokale installateur
- geldt voor de periode 1 januari 2019 tot oplevering zonnepark
- 30 woningen binnen een straal van 1 km van (de hoeken van het) zonnepark

03 FINANCIËLE PARTICIPATIE

- Bewoners in de Marshoek en Herfte krijgen voorrang
- U kunt al vanaf € 25 investeren
- Rendement ongeveer 4%

ZONNEPANELEN DELEN

participatie

04 LOKAAL STROOM AFNEMEN

- Samenwerking met een energiemaatschappij
- Platform lokale energieproducenten
- Lokale energiegemeenschap

vandebron

05 LOKALE WERKGELEGENHEID

- Inventarisatie van lokale bedrijven die zouden kunnen bijdragen aan bouw, beheer en/of onderhoud van het zonnepark
- Inzet van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt

11. Verslag van de inloopbijeenkomst

Hartelijk dank voor uw komst en inbreng op de inloopbijeenkomst van 23 januari jl. over het zonnepark in de Marshoek. Ook diegenen die niet aanwezig waren, sturen wij dit verslag toe per post.

Het doel van deze inloopbijeenkomst was om alle aanwezigen te informeren over het definitieve plan. Daarnaast wilden wij u graag de aanpassingen laten zien op het plan die wij naar aanleiding van de vorige inloopbijeenkomst hebben doorgevoerd. Voor deze avond zijn er circa 70 huisadressen uit de Marshoek en Herfte uitgenodigd. Er waren circa 25 omwonenden aanwezig en de gemeente was vertegenwoordigd. Ook was er iemand van Vitens aanwezig.

Bij binnenkomst werd aan de aanwezigen gevraagd of zij zich wilden aanmelden zodat wij een overzicht hadden van de genodigden die aanwezig waren. In de zaal waren twee thematafels en -borden opgezet, over de inrichting en over de participatiemogelijkheden. Bij beide tafels hebben medewerkers van TPSolar het thema toegelicht en vragen beantwoord/genoteerd.

Landschappelijke inrichting

Aan de thematafel over de landschappelijke inrichting kwamen verschillende onderwerpen aan bod (sommige meerdere keren). Eerst is veelal een algemene toelichting gegeven over de landschappelijke inrichting van het park. Er zijn twee belangrijke wijzigingen doorgevoerd: aan de noordkant van het zonnepark hebben wij aan de kant van de dijk extra groen toegevoegd. Aan de zuidelijke rand van het zonnepark hebben wij de houtwal niet doorgetrokken langs het perceel, maar langs de rand van het zonnepark. Op de avond waren ook de ecooloog en de landschapsarchitect aanwezig om vragen te beantwoorden. De volgende vragen werden gesteld, met daarachter onze antwoorden:

- *Hoe groot is het plan voor het zonnepark?* De oppervlakte van het plangebied (incl. landschappelijke inpassing) is circa 13 hectare. Het zonnepark beslaat circa 11,5 hectare.
- *Zorgen jullie voor voldoende groenblijvende planten?* De landschappelijke inpassing en de toe te passen groensoorten worden definitief gemaakt in samenspraak met de provincie, de gemeente en onze landschapsarchitect. Het uitgangspunt is dat er ook in de herfst/winterperiode voldoende groen moet zijn om het zicht op de installatie weg te nemen.
- *Is er vanaf de dijk nog steeds zicht op?* Deze vraag werd op de vorige avond ook gesteld. Een zonnepark wordt zo zorgvuldig mogelijk ingepast maar kan nooit jaarrond geheel aan het zicht worden onttrokken, zeker niet vanaf hoger gelegen locaties. Wel is het zo dat het plangebied gezien de grotere afstand en de drie tussenliggende singels nauwelijks zichtbaar zal zijn. Bovendien komt er een nieuwe aanplant in het deel van de singel die nu onderbroken is nabij de dijk.
- *Hoe gaat TPSolar om met bijvoorbeeld het Jakobskruid?* Het Jakobskruid, maar ook verschillende andere (on)kruiden, kunnen een ongewenste invloed hebben op de omgeving. TPSolar is zich bewust van de verschillende ongewenste kruiden en neemt deze op in het uiteindelijke beheerplan om de groei in- en verspreiding vanuit onze planlocatie zoveel mogelijk te voorkomen.
- *Gaan jullie het plangebied hierna uitbreiden?* Er wordt een vergunning aangevraagd voor 25 jaar op basis van de tekening en de aan te leggen kabel is qua capaciteit afgestemd op dit zonnepark. Het is dus technisch en financieel niet haalbaar om het zonnepark later uit te breiden en wij hebben dan ook die intentie niet. Bovendien moet hiervoor dan opnieuw een procedure opgestart worden.

Participatie

Bij de participatietafel zijn de participatiemogelijkheden algemeen toegelicht en besproken. Twee participatiemogelijkheden zijn gewijzigd vergeleken de eerdere inloopbijeenkomst in december. Hieronder leggen wij uit wat er per punt veranderd is en wat het thema inhoudt:

6. Gratis stroom

TPSolar wil de direct omwonenden een extra voordeel aanbieden. Daarom is besloten om de huishoudens binnen een straal van 1 kilometer één jaar gratis stroom te geven tot een maximum van 3.500 kWh per gezin. De straal is berekend vanuit de hoeken van het zonnepark. Dit aanbod geldt ook voor de woningen die al energieneutraal zijn. Wij hebben de woningen die nét buiten of op deze cirkel van 1 kilometer gevestigd zijn, meegenomen in dit aanbod. Het gaat nu in totaal om 33 woningen.

7. Omgevingsfonds → Zonnedak-aanbod

Door de eerdere inloopavond heeft TPSolar het omgevingsfonds (10.000 euro) omgezet naar een zonnedak-aanbod. Het voorstel is om voor omwonenden van het zonnepark een voordeel te bieden, waarmee er extra dakopstellingen gerealiseerd worden. Omwonenden die door een lokale installateur panelen laten installeren, krijgen van ons op vertoon van de factuur, een bedrag van 1.500 euro per huishouden. Dit aanbod geldt eerst voor de bewoners binnen een straal van 1 km van de hoeken van het zonnepark en vervolgens voor de overige inwoners in de Marshoek. Omwonenden die tussen 1 januari 2019 en de opleverdatum van het zonnepark panelen op hun eigen dak laten leggen, kunnen gebruik maken van deze regeling. Wij hebben na de vorige inloopbijeenkomst verder onderzocht of het wenselijk is om collectief zonnepanelen op daken in te kopen, echter bleek dit niet het geval. De panelen van het zonnepark zijn namelijk niet altijd geschikt voor een dakopstelling, omdat ze een stuk groter en zwaarder zijn. Ook hebben particulieren vaak de voorkeur voor een ander type paneel of kleur. Daarnaast wordt met een collectieve inkoop de markt van lokale installateurs beschadigd. Daarom is besloten voor het zonnedak-aanbod, waarbij men zelf de panelen kan kiezen en het geplaatst wordt door een lokale installateur. TPSolar zal een inventarisatie maken van lokale installateurs en deze tijdig communiceren richting belangstellende.

De volgende vragen zijn meerdere keren gesteld:

- *Waarom nemen jullie de woningen aan de andere kant van de Vecht niet mee voor de gratis stroom?* De Vecht is de natuurlijke grens en de mensen aan de overkant van de Vecht zullen geen hinder ondervinden van het zonnepark.
- *Ik woon buiten de 1 kilometer grens, maar zou graag toch in aanmerking komen voor een jaar gratis stroom.* Na de vorige inloopbijeenkomst hebben wij besloten dat ook de huishoudens nét buiten of op deze cirkel van 1 kilometer in aanmerking komen voor één jaar gratis stroom. Het gaat nu om een totaal van 33 huishoudens. Een verdere uitbreiding van het gebied is helaas niet mogelijk.
- *Waarom doen jullie geen postcoderoos?* Wij hebben meerdere keren contact gehad met Groen Gebogen en hebben het antwoord gekregen dat zij alleen willen samenwerken met zon op dakprojecten.
- *Wat als ik 8 panelen nodig heb, vergoeden jullie dan ook een deel van mijn omvormer t/m 1.500 euro?* TPSolar vergoedt het totaal van 1.500 euro, ongeacht het aantal panelen en omvormer.
- *Wat doen jullie met het bedrag wat eventueel overblijft van het zonnedak-aanbod, als er minder dan € 10.000 wordt uitgekeerd?* Wanneer er een bedrag overblijft van het zonnedak-aanbod, zal TPSolar in goed overleg met een lokale energiecoöperatie (bij voorkeur met Marshoek Stroomt) bepalen waar dit bedrag een bijdrage kan leveren.

Planning

De afgelopen periode hebben wij onze plannen afgestemd met de omgeving, de gemeente, de provincie, waterschap en andere betrokken partijen. Inmiddels is de aanvraag voor de omgevingsvergunning in gang gezet. Onder voorbehoud ziet de planning er als volgt uit:

- 4 februari 2020: Behandeling van het advies in het College. Zodra akkoord gaat het verder op route naar de gemeenteraad.
- 18 februari 2020: Agendacommissie van de raad zij beslissen of het voorstel wordt geagendeerd en voor welke commissievergadering. Dit kan zijn 2 maart of 9 maart 2020.
- 23 maart 2020: Raadsvergadering waarin de raad beslist of zij wel of niet een verklaring van geen bedenkingen wil afgeven voor het zonnepark.

Mocht u verdere vragen over dit verslag of over de afgelopen inloopbijeenkomst hebben, dan horen wij dat natuurlijk graag. U kunt ons mailen via info@tpsolar.nl.

Met vriendelijke groet,
Team TPSolar BV

Bijlage: Definitieve tekening van het zonnepark

Bijlage

- NOORDELIJK DEEL**
- Waaiestructuur aanvullen
  - Behouden en versterken van waardevolle houtwallen
  - Houtwal nabij dijk op diverse locaties aanvullen
  - Kruidrijk grasland
  - Extensief onderhoud
  - Onderbegroeiing eiken met o.a. wilde peer
  - Creëren biotoop ringstang

- ZUIDELIJK DEEL**
- Behoud rietgreppels
  - Plasdras zone ontwikkelen
  - Wigen, zwarte elzen en heestervormers aan west- en zuidzijde plangebied
  - Extensief onderhoud
  - Hersel historische lijn met een houtwal

landschappelijke inpassing

